

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA MAGLAJ

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA – DOBOJ CANTON
MAGLAJ MUNICIPALITY

Broj: 07-40-4- 507/21
Datum: 30.03.2021. godine

INFORMACIJA
o deminiranju, obilježavanju i uništavanju neeksplozivnih ubojnih sredstava na
teritoriji općine Maglaj u 2020. godini

Maglaj, mart/ožujak 2021. godine

1. UVOD

Općina Maglaj je jedna od najugroženijih općina kako u Federaciji BiH tako i u ZE-DO kantonu kada su u pitanju mine i neeksplozirana ubojna sredstva, pri čemu je Služba civilne zaštite stalno uključena u organizaciju i odrađivanje pomenutih poslova, te planom i programom rada svake godine planiraju se aktivnosti na provođenju preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja od mina i NUS-a.

Služba civilne zaštite konstantno od 1996. godine vrši uklanjanje i uništavanje NUS-a kao i pripremu, izradu i kandidovanje projekata prioritnog deminiranja, izviđanja u cilju prikupljanja potrebnih podataka, tehničke obrade te dostave liste prioriteta deminiranja lokacija na općini Maglaj, kao i primopredaju deminiranih lokacija te uvođenje krajnjih korisnika u deminirane posjede.

Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, broj 39/03, 22/06 i 43/10), pored ostalih mjera, nalaže i provođenje mjera zaštite od neeksploziranih ubojnih sredstava (NUS) koja se sastoji u pronalaženju, otkrivanju, obilježavanju, iskopavanju, prenošenju, utovaru, prevoženju, istovaru, privremenom uskladištenju, deaktiviranju i uništavanju NUS-a, kako na područjima na kojima su pronađena, tako i na lokaciji koja je određena i odobrena za poslove uništavanja.

Poslovi koji se odnose na pomenutu problematiku, kao i deminiranje utvrđeni su Zakonom o deminiranju te standardno operativnim procedurama Centra za uklanjanje mina (BH MAC).

2. Aktivnosti na deminiranju u 2020.godini

U 2020. godini je kandidirano 13 projekata prioritarnog deminiranja koji se nalaze na listi BH MAC-a ZE-DO kantona za 2021. godinu ukupne površine 654.539,38 m².

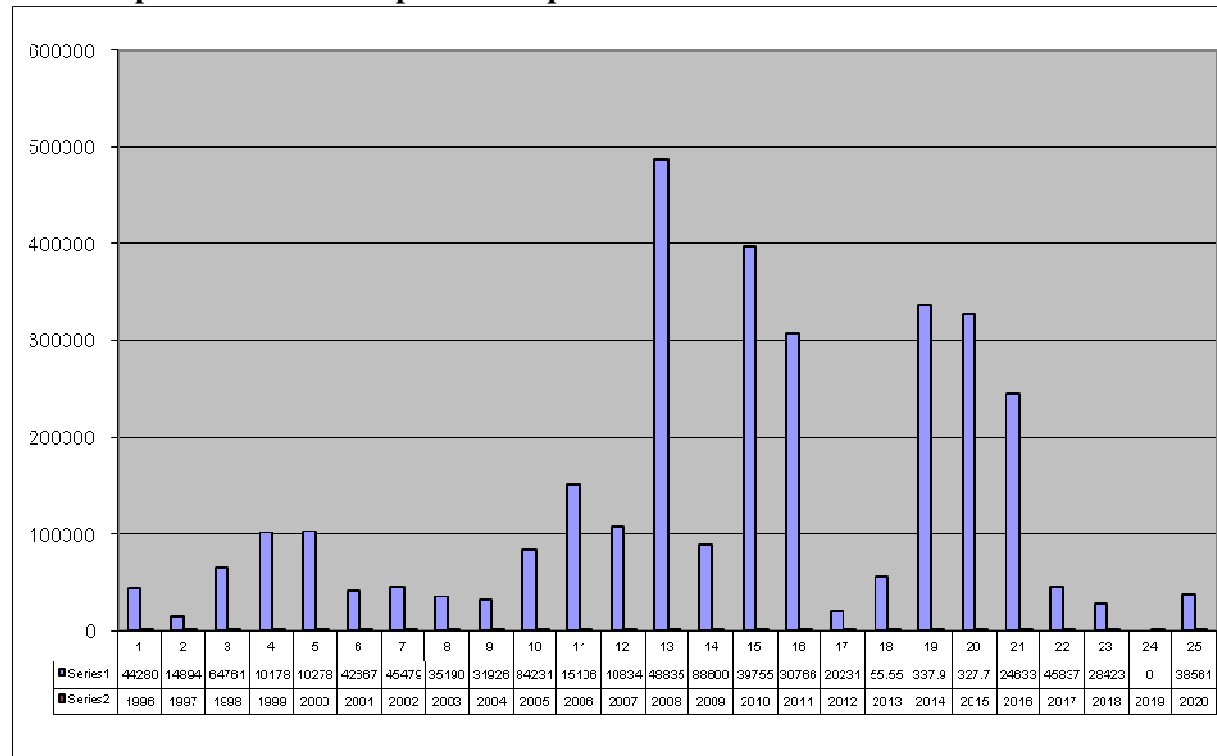
U 2020. godini je vršena opća procjena minski sumnjivih površina (MSP 2020) netehničkim metodama (nisu korišteni klasični deminerski alati). Cilj ovakvog postupka je da se kroz prikupljanje podataka na terenu smanji minski sumnjiva površina. Ovaj posao su radili timovi MPA – vojska, a rezultati će biti poznati i očekuju se tokom 2021. godine.

U 2020. godini vršeno je deminiranje na teritoriji općine Maglaj na lokalitetu Liješnica na zadatku Nekolj-industrijska deponija, ID 14243, ukupne površine 38000 m². Deminiranje je vršila deminerska organizacija „POINT“ d.o.o. iz Orašja, a financirano od strane NATRON-HAYAT doo.

Isto tako su demineri Federalne uprave CZ započeli deminiranje na lokalitetu Strupine na trasi koridora Vc površine 104.000,00 m². Deminiranje financira JP Autoceste Federacije BiH. Posao će biti završen tokom 2021. godine.

Također su otvoreni radovi na deminiranju lokaliteta na zadatku LZ Gornji Ulišnjak ID 14275, površine 20.080,38 m², a radove izvode pripadnici deminerske organizacije „Detektor“ d.o.o. iz Banja Luke.

Grafički prikaz deminirane površine u period od 1996-2020.

Tabela 1. Pregled deminirane površine u općini Maglaj u periodu od 1996-2020

r/B	GODINA	DEMINIRANO (m ²)
1.	1996.	44.280,00
2.	1997.	14.894,00
3.	1998.	64.761,00
4.	1999.	101.789,00
5.	2000.	102.789,00
6.	2001.	42.667,00
7.	2002.	45.479,00
8.	2003.	35.190,00
9.	2004.	31.926,00
10.	2005.	84.231,00
11.	2006.	151.064,00
12.	2007.	108.346,00
13.	2008.	488.356,79
14.	2009.	88.600,00
15.	2010.	397.551,00
16.	2011.	307.664,00
17.	2012.	20.231,21
18.	2013.	55.556,00
19.	2014.	337.940,00
20.	2015.	327.739,00
21.	2016.	246.335,05
22.	2017.	45.837,00
23.	2018.	28.423,00
24.	2019.	0,00
25.	2020.	38.561,38
		UKUPNO: 3.210.210,48m²

Imajući u vidu da je na osnovu prve revizije općinskog Plana protuminskog djelovanja za općinu Maglaj, krajem 2010. godine koju je uradio BH MAC, a sumnjiva površina procijenjena na 20.307.000,00 m² prostora možemo reći da ukupna deminirana površina u periodu 1996. – 2020. godine iznosi 3.210.210,48 m² prostora, što iznosi 15,81% od ukupne sumnjive površine (Tabela 1).

U toku 2020. godine upućen je Javni poziv svim mjesnim zajednicama, preduzećima, udruženjima građana, Šumskom privrednom društvu i svim drugim koji imaju problema sa sumnjivim površinama kao i poznate lokacije sa minskim poljima da iste predlože za deminiranje kako bi se ispred Službe civilne zaštite iste kandidovale za deminiranje.

Potrebno je napomenuti da je vršeno reizviđanje i obilježavanje svih poznatih minskih polja, kao i sumnjivih lokacija standardnim minskim oznakama, na lokalitetima na kojima su iste otuđene. U 2020. godini sa izviđačima BH MAC-a odrađivani su poslovi na lokalitetima Jablanice, Ulišnjaka, Straišta i Krsnog Polja na provođenju projekta SMP (smanjenje rizičnih površina).

3. Aktivnosti na pronalaženju, obilježavanju i uništavanju neeksploziviranih ubojnih sredstava u 2020. godini

U toku 2020. godine u Službi civilne zaštite vođene su svakodnevne aktivnosti na pronalasku, obilježavanju, privremenom uskladištenju te uništavanju pronađenih ubojnih sredstava kako na mjestu pronalaska tako i na lokaciji određenoj za ove poslove..

Prilikom odrađivanja spomenutih poslova tokom 2020. godine ubojna sredstva su prikupljena 4 puta na terenu po dojavama građana i drugih pravnih lica (Tabela 2).

Tabela 2. Spisak pronađenih, odstranjenih i uništenih ubojnih sredstava u 2020. godini

R/b	NAZIV UBOJNOG SREDSTVA	KOLIČINA
1.	Eksploziv	1,6 kg
2.	EDK	2 kom.
3.	DK-8	7 kom.
4.	Sporogoreći štapin	2 m

Izvršeno je uništavanje pronađenog NUS-a na širem lokalitetu Megare. Uništavanje izvršili pripadnici Federalne uprave civilne zaštite.

Tabela 3. Spisak pronađenih, uklonjenih i transportiranih sredstava u kontejner CZ Busovača

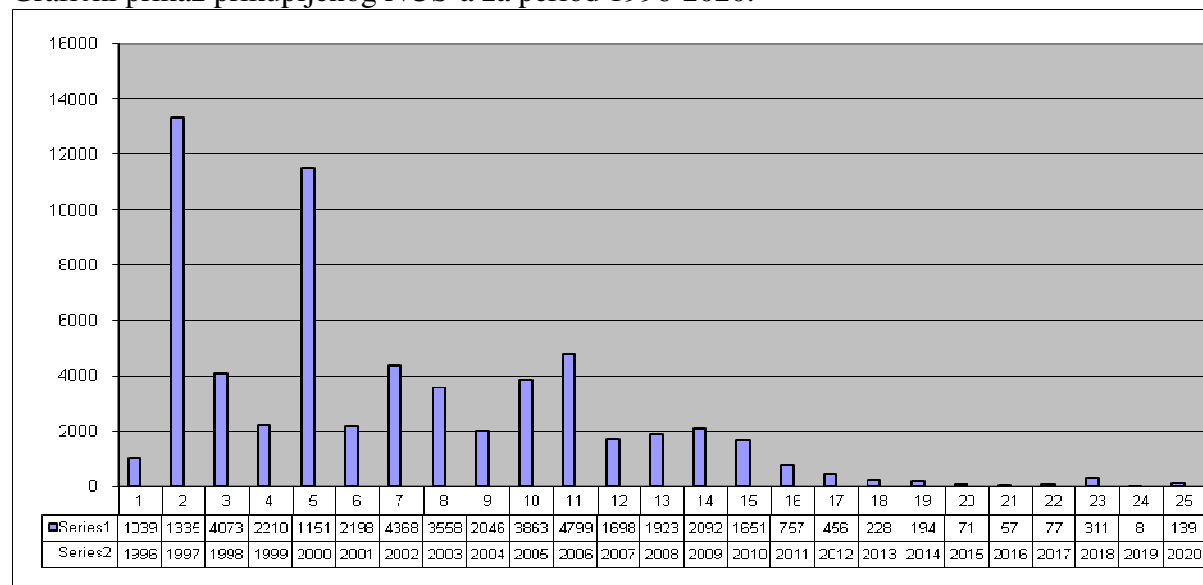
R/b	NAZIV UBOJNOG SREDSTVA	KOMADA
1.	Eksploziv	14
2.	Ručna bomba	13
3.	Pješadijska municija kalibra 7,62 mm	92
4.	Tromblonska mina trenutna	1
5.	Metak kalibra 14,5 mm	3
6.	Metak kalibra 12,7 mm	1
7.	Vježbovni metak M-57	1
8.	Okvir za automatsku pušku	2
9.	Motor rakete OSA 90 mm	1
10.	Raketa RB kumulativna	1
11.	Stabilizator minobacačke mine kalibra 120 mm	1
	UKUPNO	130

U 2020. godini broj pronađenih, uklonjenih i transportiranih sredstava u kontejner civilne zaštite Busovača je bio 130 komada (Tabela 3).

Pošto su linije razdvajanja u toku aktivnih borbenih djelovanja često pomjerane, a mine su postavljane bez pravih zapisnika i orijentira, a znajući da je veliki broj ubojnih sredstava ostao neaktiviran, time je i minska situacija kompliciranija, pogotovo kad se zna da je poznato 60% minskih polja od ukupnog broja postavljenih, time je minska situacija još gora, što nažalost trebamo napomenuti da su na našoj Općini od 1996. godine nastradale 54 osobe, od čega 27 smrtno, a 27 osoba su lakše ili teže ozlijeđeno.

U 2020. godini nije bilo minskih nesreća.

Grafički prikaz prikupljenog NUS-a za period 1996-2020.

4. Aktivnosti na kandidovanju projekata deminiranja za 2021.godinu

Na listi prioriteta BH MAC-a Regionalni ured Tuzla za 2021. godinu nalazi se 13 projekata tehničkog izviđanja i čišćenja i to 498.319,76 m² tehničkog izviđanja i 156.219,62 m² čišćenja što ukupno iznosi 654.539,38m² prostora.

Podaci su prikazani u tabeli broj 4.

Tabela broj 4. Lista pripremljenih projekata deminiranja za 2021.godinu

Redni broj	ID broj	Naziv zadatka	Mjesna zajednica	Protuminska akcija (m ²)	
				Čišćenje	Tehničko izviđanje
01.	7953	LZ Jablanica	Jablanica	56.260,48	-
02.	8500	LZ Gornji Ulišnjak	Ulišnjak	20.080,54	-
03.	8815	Vodovod Liješnica	Liješnica		8.118,35
04.	8052	Bijela Ploča – Parnica obala	Bijela Ploča	12.589,93	
05.	7131	Brezove Dane 2	Brezove Dane	45.078,33	-
06.	9050	Parnica stari tunel	Bijela Ploča	-	19.631,96
07.	9053	Parnica iznad tunela Orline	Bijela Ploča	22.210,34	-
08.	8816	Liješnica-Nekolj-Deponija smeća 2	Liješnica	-	84.110,00
09.	10454	Kamenolom-Grohot	Čobe	-	55.069,45
10.	7955	LZ Jablanica 3	Jablanica	-	82.020,00
11.		LZ Jablanica 3A	Jablanica		87.490,00
12.	7956	LZ Jablanica 4	Jablanica	-	83.100,00
13.		LZ Jablanica 4A	Jablanica		78.780,00
				156.219,62	498.319,76
				UKUPNO: 654.539,38m²	

U toku 2020. godine u 11 navrata izvršen je izlazak na teren u cilju izviđanja i pripreme potrebnih podataka vezanih za izradu i prijedloge projekata deminiranja naprijed navedenih lokacija.

5. Saradnja sa drugim subjektima

U protekloj godini ostvarena je dobra suradnja sa mnogim subjektima, između ostalih sa BH MAC-om, BH MAC Regionalni ured Tuzla, Policijskom stanicom Maglaj, Kantonalnom i Federalnom upravom civilne zaštite, OS BiH, humanitarnim, vladinim i komercijalnim deminerskim organizacijama, mjesnim zajednicama, Handicap Internationalom, Domom zdravlja Maglaj i bolnicom Tešanj, JP RTV Maglaj i sa drugim sredstvima informiranja, Načelnikom općine i Općinskim vijećem, općinama u okruženju, Internacionalnim fondovima za deminiranje (ITF), Ministarstvom civilnih poslova, te sa Službama civilne zaštite općina u okruženju.

6. Zaključci

1. Služba civilne zaštite na području općine Maglaj posvećuje posebnu pažnju na preventivnoj zaštiti i spašavanju stanovništva od mina i neeksplozivnih ubojnih sredstava, uspješno je odgovorila izazovima na poslovima deminiranja, tehničkog izviđanja i trajnog obilježavanja.
2. Sa odrađenim poslovima na deminiranju u prošloj godini možemo biti zadovoljni, ali zbog činjenice da je na prostoru naše općine ostao veliki broj obilježenih minskih polja uglavnom na površinama treće kategorije (periferna šumska područja), pojedinačno postavljene mine kao i mine iznenađenja i zaostala neeksplozivna ubojna sredstva koja predstavljaju permanentnu opasnost po građane, a naročito djecu, potrebno je nastaviti i proširiti dosadašnju suradnju sa svima koji mogu pomoći u rješavanju spomenutih problema.
3. Saradnja sa Handicap International-om, Internacionalnim fondom za deminiranje (ITF) i svim drugim koji rade na principu sudjelovanja Budžeta trebalo bi dati bolje rezultate od dosadašnjih.
4. Urađeni poslovi na trajnom obilježavanju te kontrola postavljenih minskih oznaka i informativnih tabli (džambo plakate), a s ciljem upozoravanja i smanjenja rizika kao i sprječavanje stradanja ljudi, potrebna je jača i bolja kontrola radi onemogućavanja uništavanja i otuđivanja postavljenih oznaka trajnog obilježavanja i bilborda, od strane šire društvene zajednice, a posebno pripadnika Policijske stanice Maglaj, kako bi pomenuto služilo svojoj svrsi.
5. Pošto je u posljednje vrijeme evidentno smanjenje iznosa donatorskih sredstava za deminiranje, neophodno je osigurati vlastita finansijska sredstva (planiranje u Budžetu) s ciljem otklanjanja minskih opasnosti.
6. Potrebno je pronaći i po mogućnosti povećati iznos sredstava za deminiranje i uništavanje NUS-a i iz drugih izvora (ne samo iz Budžeta) putem Službe za privredu, financije i razvoj poduzetništva, apliciranjem za sredstva od Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i drugih.

7. U vezi sa navedenim Služba civilne zaštite će u granicama svojih mogućnosti i ovlaštenja nastaviti odrađivanje naprijed pomenutih poslova, prije svega djelujući preventivno na spriječavanju neželjenih posljedica, utječući na ponašanje građana da izbjegavaju korištenje opasnih i sumnjivih područja i da ne dolaze u dodir sa pronađenim ubojnim sredstvima.

OBRADIVAČ:
Haris Šahman

KONTROLOR:
Anto Maglica

DOSTAVLJENO:
1. Općinsko vijeće
2. Služba CZ
3. a/a

NAČELNIK OPĆINE
Mirsad Mahmutagić